

PROJECTENBRIGADE

VRIJPLAATS VOOR VERANDERING

NIEUW PERSPECTIEF

De Nieuwe Jutter; activiteit de Ouderensoos

De Nieuwe Jutter, een burgerinitiatief uit Utrecht heeft een interessant vraagstuk: Een nieuwe financiële verhouding tussen de gemeente Utrecht en De Nieuwe Jutter. De Nieuwe Jutter gaat met het netwerk van de Projectenbrigade op zoek naar alternatieven. Wil jij meedoen om dit vraagstuk te helpen oplossen? Meld je dan aan via [info@projectenbrigade](mailto:info@projectenbrigade.nl) o.v.v. Nieuw Perspectief; casus De Nieuwe Jutter.

Huidige betrokkenen:

Mariska van Keulen (Nieuwe Jutter)

Kees Fortuin (Nieuwe Jutter)

Arjan Biemans (Projectenbrigade; Future Landscapes)

Erna Bosschart (Projectenbrigade; Steen van Rosette)

Verbinding met het netwerk: op suggestie van Marc Rakers (Eropaf!) en Arie van der Ham (STIPO). Netwerk Projectenbrigade/Platform31

Context

De overheid is op zoek naar een andere verhouding met actieve burgers. Burgerinitiatieven zijn er volop en De Nieuwe Jutter in Utrecht is daar een goed voorbeeld van. In deze casus gaan we op zoek naar een nieuwe manier van financieren van het burgerinitiatief 'Ouderensoos', 1 van de activiteiten die door bewoners zelf, wordt georganiseerd in De Nieuwe Jutter.

Context initiatief

De Nieuwe Jutter is een buurthuis dat beheerd wordt door bewoners in de Rivierenwijk in Utrecht. Zelforganisatie staan daarbij centraal. Er is ruimte voor verschillende activiteiten die vanuit bewoners ontstaan. Daar ligt een spanningsveld met de overheid, die immers gewend is van bovenaf te sturen en reguleren. Sinds 2008 is er een subsidie vanuit de gemeente toegekend voor het buurthuis in zelfbeheer. Maar deze subsidie is een bijdrage in de exploitatiekosten en niet kostendekkend. Door partners (zoals de woningbouwcorporatie) en een aantal vaste huurders is een financiële basis voor het voortbestaan van het buurthuis gerealiseerd.

Bij iedere nieuwe activiteit ligt in principe de vraag op tafel: waar komt de financiering vandaan voor deze activiteit, opdat de faciliteiten (gebouw, voorzieningen etc.) overeind kunnen blijven?

Hier zit een spanning in het initiatief: enerzijds volledige ruimte geven aan initiatieven die ontstaan vanuit buurtbewoners van Rivierenwijk, anderzijds een aanpak die gebonden is aan financiers en facilitators. Het is voor De Nieuwe Jutter nodig om nieuwe inkomsten te verwerven. Maar belangrijk is ook het principiële uitgangspunt dat de geldstromen binnen de wijk een stimulans zijn voor ontwikkeling van de samenleving van binnenuit en onder eigen zeggenschap van bewoners.

Casus Ouderensoos

De dagopvang in De Nieuwe Jutter is begonnen met het signaal van een deelnemer van De Nieuwe Jutter over haar schoonmoeder. Meerdere mensen willen haar helpen en zo begint in april 2013 de Ouderensoos; een dagopvang voor ouderen uit de wijk, ondersteund door een groep actieve bewoners en een zorgprofessional die ook vrijwillig meewerkt. Het afgelopen jaar was in De Nieuwe Jutter iedere woensdag de dagopvang open van 10.00 uur tot 15.00 uur. Er is inmiddels een vaste groep van zes vrijwilligers die bij toerbeurt met z'n tweeën de ouderen een leuke en gezellige dag bezorgt. Het gaat momenteel om zeven ouderen. Op deze manier creëert De Nieuwe Jutter waarde waar elders bestaande geldstromen voor bestaan. Feitelijk doet men in zelfbeheer wat zorgorganisaties gefinancierd krijgen.

De eerste stappen naar reguliere financiering

Om tot financiering te komen is een aantal wegen bewandeld. Het eerste jaar (2013) is er een aanvraag gedaan bij het flexibel budget van de gemeente Utrecht. Het tweede jaar (2014) is er een aanvraag gedaan bij de uitvraag sociale prestatie en dagondersteuning van de gemeente Utrecht die met de decentralisatie van AWBZ-taken is gestart. Voor de financiering wordt gestreefd naar de systematiek van de AWBZ, dat wil zeggen: vergoeding op basis van aantallen deelnemers en aantallen dagdelen. In eerste instantie werd dit afgewezen omdat het zou gaan om een subsidie. Daarom moest er een begroting komen waarop op 'traditionele' wijze de kosten werden gespecificeerd. *Het beleidskader waaraan de buurtbewoners moeten voldoen, is de beleidsregel sociale prestatie en dagondersteuning.* Specialistische materie. Mondeling is inmiddels medegedeeld dat de aanvraag is gehonoreerd. De beschikking volgt nog. De belangrijkste reden om de subsidie toe te kennen is het vernieuwende karakter van de dagopvang.

Partnerschap of afhankelijkheid?

De behoefte aan onzekerheidsreductie bij financiers leidt tot een zware administratieve en organisatorische belasting; te zwaar (?) voor burgers die zich voor elkaar willen inzetten. Dat remt betrokkenheid. Een volwassen relatie tussen financier en burgerinitiatief kan deze blokkades voor betrokkenheid wellicht wegnemen. De motivatie van bewoners om zich voor elkaar in te zetten is intrinsiek, niet instrumenteel. De gemeente Utrecht zoekt naar manieren om deze 'verantwoording tussen volwassenen' – horizontale verantwoording – te ontwikkelen. De buurthuizen in zelfbeheer in Utrecht pikken deze uitdaging op.

De Nieuwe Jutter wil zelf niet het pad op van het onderzoek. Daar zijn veel partijen mee bezig, bijvoorbeeld via een methode als Social Return On Investment (SROI) of Maatschappelijke Kosten Baten Analyse (MKBA). De vraag was oorspronkelijk: vindt de gemeente dit een goede activiteit en is de gemeente bereid hier een financiële basis voor leveren? Deze vraag lijkt positief beantwoord. De vraag is nu, wat zijn de gevolgen van het inslaan van deze weg? Is er in dialoog met de gemeente te komen tot een andere manier van onzekerheidsreductie?

Vraagstuk

Hoe kan de – andere - financiële relatie van partnerschap voor dit burgerinitiatief goed worden ingevuld? Is het bv mogelijk te denken in termen van investeringen in plaats van subsidiëring?

Ambitie

De ambitie is om een gedeeld leerproces te organiseren om de wederzijdse verantwoording over deze en dit soort afspraken anders te organiseren. De eerste stap is het komen tot een gedeelde visie. Daartoe wordt een gesprek gevoerd tussen vertegenwoordigers van de gemeente en de Nieuwe Jutter, onder begeleiding van twee personen uit het netwerk van de Projectenbrigade en Platform31 die bereid zijn dit leerproces te begeleiden.

De ambitie voor over een half jaar is te komen tot een afspraak omtrent een financiële verhouding – inclusief methoden voor onzekerheidsreductie - die meer recht doet aan het noodzakelijke partnerschap tussen overheid en burger en aan nieuwe inzichten over economische effecten van overheidsinvesteringen in bewonersinitiatieven, met name rond de Nieuwe Jutter. Deze afspraak

